

Конични сечения – основни свойства

1 зад. Дадени са две различни точки

F_1 и F_2 , $|F_1F_2| = 2c$ и константа $a > c$.

Да се намери ГМТ в равнината, за които

$$|F_1M| + |F_2M| = 2a.$$

Решение:

I Избор на ОКС $K = Oxy$

1. Изб. т. O – средата на F_1F_2

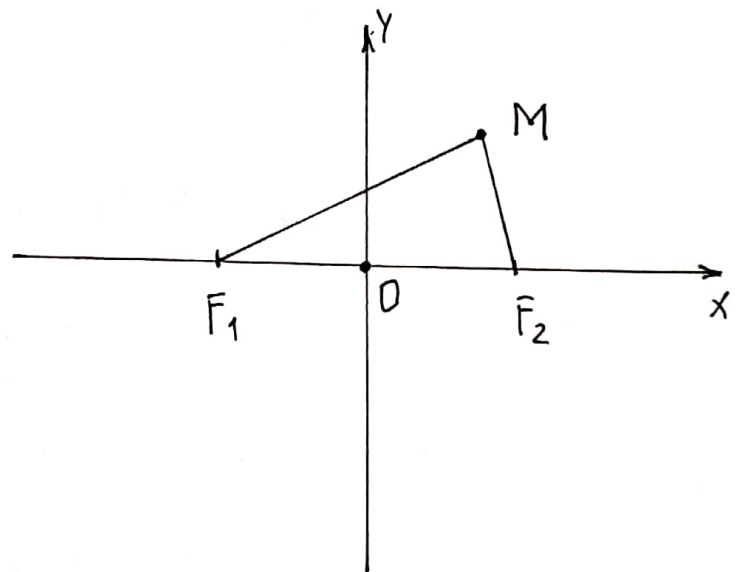
2. Ос $Ox \equiv F_1F_2$, $Ox \uparrow \vec{F_1F_2}$

3. Ос $Oy \equiv S_{F_1F_2}$

Епрямо така избраната

ОКС: $F_1(-c, 0)$, $F_2(c, 0)$:

$$|\vec{F_1F_2}| = 2c, \quad 0 < c < a$$

II Нека т. $M(x, y)$ ср. K е такава, че

$$|\vec{F_1M}| + |\vec{F_2M}| = 2a$$

Ще намерим уравнение на фигурата, която
описват всички точки M с това свойство:

$$\overrightarrow{F_1 M}(x+c, y) \Rightarrow |\overrightarrow{F_1 M}| = \sqrt{(x+c)^2 + y^2}$$

$$\overrightarrow{F_2 M}(x-c, y) \Rightarrow |\overrightarrow{F_2 M}| = \sqrt{(x-c)^2 + y^2}$$

$$\sqrt{(x+c)^2 + y^2} + \sqrt{(x-c)^2 + y^2} = 2a$$

$$\sqrt{(x+c)^2 + y^2} = 2a - \sqrt{(x-c)^2 + y^2} \quad | \quad ( )^2$$

$$x^2 + 2xc + c^2 + y^2 = 4a^2 - 4a \cdot \sqrt{(x-c)^2 + y^2} + x^2 - 2xc + c^2 + y^2$$

$$4a \cdot \sqrt{(x-c)^2 + y^2} = 4a^2 - 4xc \quad | :4$$

$$a \cdot \sqrt{(x-c)^2 + y^2} = a^2 - xc \quad | \quad ( )^2$$

$$a^2 \cdot (x^2 - 2xc + c^2 + y^2) = a^4 - 2a^2 cx + x^2 \cdot c^2$$

$$x^2 \cdot (a^2 - c^2) + y^2 \cdot a^2 = a^4 - a^2 \cdot c^2$$

$$x^2 \cdot (a^2 - c^2) + y^2 \cdot a^2 = a^2 \cdot (a^2 - c^2)$$

Понатаме $a^2 - c^2 = b^2 \Rightarrow$

$$x^2 \cdot b^2 + y^2 \cdot a^2 = a^2 \cdot b^2 \quad | : (a^2 \cdot b^2)$$

$$\mathcal{E}: \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

извод: Ако т. $M(x, y)$ е такава, че $|F_1 M| + |F_2 M| = 2a$,

$$\text{То т. } M \in \mathcal{E}: \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

$$b^2 = a^2 - c^2$$

- 3 -

III Нeka $M_0(x_0, y_0) \in E: \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1 \Rightarrow$

$$\Rightarrow x_0 \in [-a; a], y_0 \in [-b; b]$$

Уче гок., че $|F_1 M_0| + |F_2 M_0| = 2a.$

$$|\vec{F_1 M_0}|^2 = (x_0 + c)^2 + y_0^2, \text{ от } E \Rightarrow y_0^2 = b^2 - \frac{b^2}{a^2} x_0^2$$

$$|\vec{F_1 M_0}|^2 = x_0^2 + 2c \cdot x_0 + c^2 + b^2 - \frac{b^2}{a^2} \cdot x_0^2 =$$

$$= \frac{a^2 - b^2}{a^2} \cdot x_0^2 + 2c \cdot x_0 + a^2 =$$

$$= \frac{c^2}{a^2} \cdot x_0^2 + 2c \cdot x_0 + a^2 = \left(\frac{c \cdot x_0}{a} + a \right)^2 \Rightarrow$$

$$|\vec{F_1 M_0}| = \left| \frac{a^2 + c \cdot x_0}{a} \right|, \text{ но } \begin{cases} c < a \\ |x_0| \leq a \end{cases} \Rightarrow |c \cdot x_0| < a^2 \Rightarrow$$

$$|\vec{F_1 M_0}| = \frac{a^2 + c \cdot x_0}{a}$$

$$|\vec{F_2 M_0}| = \left| \frac{a^2 - c \cdot x_0}{a} \right| = \frac{a^2 - c \cdot x_0}{a}$$

$$|\vec{F_1 M_0}| + |\vec{F_2 M_0}| = \frac{a^2 + c \cdot x_0 + a^2 - c \cdot x_0}{a} = 2a$$

2 зад. Дадени са две точки $F_1 \neq F_2$, $|F_1 F_2| = 2 \cdot c$

и константа $a \in (0, c)$, т.е. $0 < a < c$.

Да се намери ГМТ в равнината, за които

$$|\vec{F_1 M}| - |\vec{F_2 M}| = 2 \cdot a.$$

Отг: Търсеното ГМТ е $\chi: \frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$,
където $b^2 = c^2 - a^2$

* * *

3 зад. Дадени са т. F и права g , $F \notin g$:
 $d(F; g) = p$. Да се намери ГМТ
в равнината, за които:

$$|FM| = d(M, g).$$

I Избор на
ОКС $K = Oxy$

$F_0 = \text{орт. пр. } g \text{ } F$

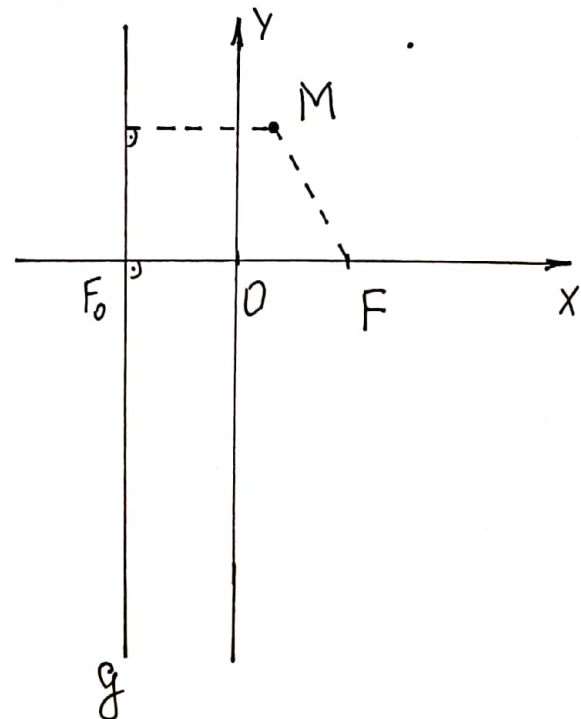
т. O - средата на FF_0

$Ox \equiv F_0 F$, $Ox \uparrow \vec{F_0 F}$

$Oy \equiv S_{F_0 F}$

Спр. K т. $F(\frac{p}{2}, 0)$

$$g: x = -\frac{p}{2}$$

II Нeka π . $M(x, y) : \overset{-5-}{|\vec{FM}|} = d(M; g)$
 $x \geq 0$

$$|\vec{FM}| = \sqrt{\left(x - \frac{p}{2}\right)^2 + y^2}, \quad d(M; g) = x + \frac{p}{2}$$

$$\sqrt{\left(x - \frac{p}{2}\right)^2 + y^2} = \left(x + \frac{p}{2}\right) / ( )^2$$

$$x^2 - p \cdot x + \frac{p^2}{4} + y^2 = x^2 + p \cdot x + \frac{p^2}{4}$$

$$y^2 = 2 \cdot p \cdot x \Rightarrow M \in \pi : y^2 = 2p \cdot x.$$

III Нeka π . $M_0(x_0, y_0) \in \pi : y^2 = 2p \cdot x$

$$\begin{aligned} |\vec{FM}|^2 &= \left(x_0 - \frac{p}{2}\right)^2 + y_0^2 = x_0^2 - p \cdot x_0 + \frac{p^2}{4} + 2 \cdot p \cdot x_0 = \\ &= x_0^2 + p \cdot x_0 + \frac{p^2}{4} = \left(x_0 + \frac{p}{2}\right)^2 = [d(M_0, g)]^2 \Rightarrow \end{aligned}$$

$$\Rightarrow |\vec{FM}| = d(M_0; g).$$

*

*

*

- 6 -

/4 заг. ОКС $K = O_{XY}$

Правата $g: Y = K \cdot X + n$ е допирателна към

$$\alpha) \mathcal{E}: \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1 \Leftrightarrow a^2 \cdot K^2 = n^2 - b^2;$$

$$\delta) \chi: \frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1 \Leftrightarrow a^2 \cdot K^2 = n^2 + b^2;$$

$$\beta) \pi: y^2 = 2 \cdot p \cdot x \Leftrightarrow \begin{cases} p = 2 \cdot K \cdot n \\ K \neq 0 \end{cases}$$

Доказателство:

$$\alpha) \mathcal{E} \cap g = \{T\} \Rightarrow$$

$$\begin{cases} \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1 \\ y = K \cdot x + n \end{cases} \Rightarrow \frac{x^2}{a^2} + \frac{(K \cdot x + n)^2}{b^2} = 1$$

$$b^2 \cdot x^2 + a^2 \cdot (K \cdot x + n)^2 = a^2 \cdot b^2$$

$$b^2 \cdot x^2 + a^2 \cdot K^2 \cdot x^2 + 2a^2 \cdot K \cdot n \cdot x + a^2 \cdot n^2 = a^2 b^2$$

$$x^2 \cdot (a^2 K^2 + b^2) + (2a^2 \cdot n \cdot K) \cdot x + a^2 \cdot (n^2 - b^2) = 0$$

$$D = a^4 \cdot n^2 K^2 - (a^2 K^2 + b^2) \cdot a^2 \cdot (n^2 - b^2) = 0 \quad / : a^2$$

$$\underline{a^2 n^2 K^2} - \underline{a^2 K^2 n^2} + a^2 K^2 b^2 - b^2 n^2 + b^4 = 0 \quad / : b^2$$

$$a^2 K^2 - n^2 + b^2 = 0$$

Извод: $\mathcal{E}$ и g имат точно една обща точка

$$\Leftrightarrow a^2 \cdot K^2 = n^2 - b^2$$

15. зад. ОКС $K = D_{XY}$ - 7 -

Допирателната t_0 в т. $M_0(x_0, y_0)$ от:

а) $\varepsilon: \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$ има уравнение: $t_0: \frac{x \cdot x_0}{a^2} + \frac{y \cdot y_0}{b^2} = 1;$

б) $\chi: \frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$ има уравнение: $t_0: \frac{x \cdot x_0}{a^2} - \frac{y \cdot y_0}{b^2} = 1;$

в) $\pi: y^2 = 2 \cdot p \cdot x$ има уравнение: $t_0: y \cdot y_0 = p \cdot (x + x_0).$
Доказателство:

а) 1) $M_0 \in \varepsilon \Rightarrow \frac{x_0^2}{a^2} + \frac{y_0^2}{b^2} = 1 \Leftrightarrow b^2 \cdot x_0^2 + a^2 \cdot y_0^2 = a^2 \cdot b^2$

$M_0(x_0, y_0) \in t_0$, защото $\frac{x_0 \cdot x_0}{a^2} + \frac{y_0 \cdot y_0}{b^2} = 1$ е изпълн.

$\Rightarrow \varepsilon$ и t_0 съдържат т. M_0 ;

2) Записваме декартово уравнение на t_0

$$t_0: y = \left(-\frac{x_0 \cdot b^2}{y_0 \cdot a^2} \right) \cdot x + \left(\frac{b^2}{y_0} \right) \Rightarrow \begin{cases} k = -\frac{x_0 \cdot b^2}{y_0 \cdot a^2} \\ n = \frac{b^2}{y_0} \end{cases}$$

3) Проверяваме дали t_0 удовл. условието от зад. 4

$$\begin{aligned} a^2 \cdot k^2 - n^2 + b^2 &= a^2 \cdot \left(-\frac{x_0 \cdot b^2}{y_0 \cdot a^2} \right)^2 - \left(\frac{b^2}{y_0} \right)^2 + b^2 = \\ &= \frac{x_0^2 \cdot b^4}{y_0^2 \cdot a^2} - \frac{b^4}{y_0^2} + b^2 = b^2 \cdot \left(\frac{x_0^2 \cdot b^2}{y_0^2 \cdot a^2} - \frac{b^2}{y_0^2} + 1 \right) = \\ &= \frac{b^2}{y_0^2 \cdot a^2} (x_0^2 \cdot b^2 + y_0^2 \cdot a^2 - a^2 \cdot b^2) = 0 \Rightarrow t_0 \text{ е допирателна} \\ &\quad \text{към } \varepsilon \text{ в т. } M_0. \end{aligned}$$

Оптично свойство

на елипса

ОКС $K = Oxy$

$$\mathcal{E}: \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

$$c^2 = a^2 - b^2$$

$M_0(x_0, y_0) \in \mathcal{E}$

$t_0: \frac{x \cdot x_0}{a^2} + \frac{y \cdot y_0}{b^2} = 1$ — гон. към $\mathcal{E}$ в т. M_0

$t_0 \cap O_x = N$

Ще докажем, че t_0 е външната ъглополовяща при върха M_0 на $\triangle F_1 F_2 M_0$, т.е. ще док., че:

$$\frac{|F_1 M_0|}{|F_2 M_0|} = \frac{|F_1 N|}{|F_2 N|}$$

$$\frac{|F_1 M_0|}{|F_2 M_0|} = \frac{|F_1 N|}{|F_2 N|}$$

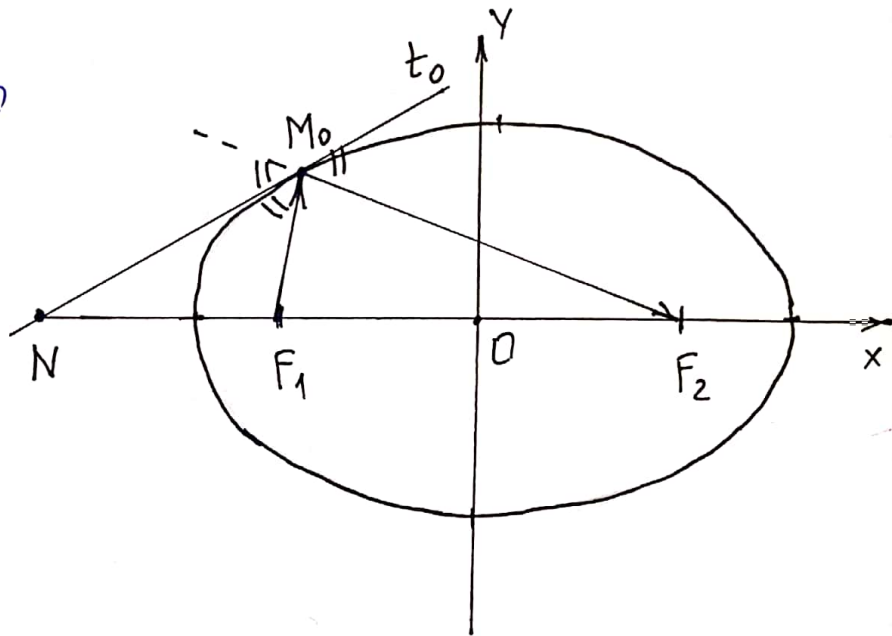
Доказателство:

$$F_1(-c; 0), F_2(c; 0), N\left(\frac{a^2}{x_0}, 0\right) = t_0 \cap O_x$$

$$\vec{F_1 N} \left(\frac{a^2}{x_0} + c, 0 \right) \Rightarrow |\vec{F_1 N}| = \left| \frac{a^2 + c \cdot x_0}{x_0} \right|$$

$$\vec{F_2 N} \left(\frac{a^2}{x_0} - c, 0 \right) \Rightarrow |\vec{F_2 N}| = \left| \frac{a^2 - c \cdot x_0}{x_0} \right|$$

$$\frac{|\vec{F_1 N}|}{|\vec{F_2 N}|} = \frac{|a^2 + c \cdot x_0|}{|a^2 - c \cdot x_0|} \quad (1)$$

-9-

$$\vec{F_1 M_0}(x_0 + c, y_0) \Rightarrow |\vec{F_1 M_0}|^2 = (x_0 + c)^2 + y_0^2$$

$$M_0 \in E \Rightarrow \frac{x_0^2}{a^2} + \frac{y_0^2}{b^2} = 1 \quad \text{и} \quad a^2 - b^2 = c^2, \quad y_0^2 = b^2 - \frac{b^2}{a^2} \cdot x_0^2$$

$$|\vec{F_1 M_0}|^2 = x_0^2 + 2c \cdot x_0 + c^2 + b^2 - \frac{b^2}{a^2} \cdot x_0^2 =$$

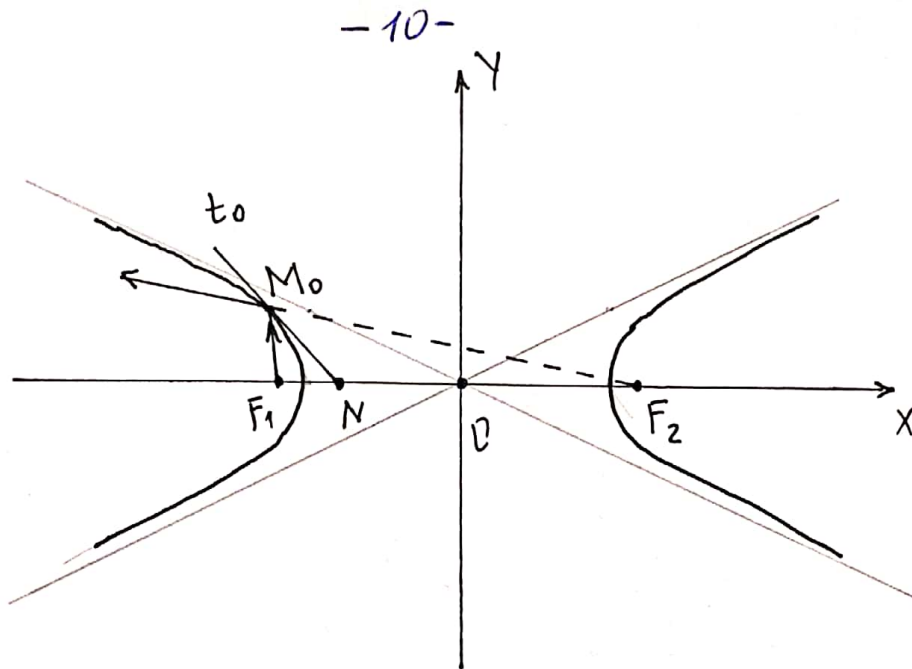
$$= x_0^2 \cdot \left(\frac{a^2 - b^2}{a^2} \right) + 2c \cdot x_0 + a^2 = x_0^2 \cdot \frac{c^2}{a^2} + 2c \cdot x_0 + a^2$$

$$|\vec{F_1 M_0}|^2 = \frac{a^4 + 2a^2 \cdot c \cdot x_0 + c^2 \cdot x_0^2}{a^2}$$

$$|\vec{F_1 M_0}| = \left| \frac{a^2 + c \cdot x_0}{a} \right|$$

$$|\vec{F_2 M_0}| = \left| \frac{a^2 - c \cdot x_0}{a} \right| \Rightarrow \frac{|\vec{F_1 M_0}|}{|\vec{F_2 M_0}|} = \frac{|a^2 + c \cdot x_0|}{|a^2 - c \cdot x_0|} \quad (2)$$

От (1) и (2) $\Rightarrow$ то е константна...

Оптично свойство на хипербола

$$\chi: \frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1, \quad c^2 = a^2 + b^2$$

$F_1(-c; 0)$ - фокуси на хиперболатата
 $F_2(c; 0)$

$$M_0(x_0, y_0) \in \chi$$

$$t_0: \frac{x \cdot x_0}{a^2} - \frac{y \cdot y_0}{b^2} = 1$$

$$N = t_0 \cap O_x \Rightarrow N\left(\frac{a^2}{x_0}, 0\right)$$

Правата t_0 е вътрешна ъглополовяща при върха M_0 на $\triangle F_1 F_2 M_0$.

$$\text{изпълнено е: } \frac{|\vec{F_1 M_0}|}{|\vec{F_2 M_0}|} = \frac{|\vec{F_1 N}|}{|\vec{F_2 N}|}$$

Оптично
свойство
на парабола

$$\pi: y^2 = 2 \cdot p \cdot x$$

$$M_0(x_0, y_0) \in \pi$$

$$M_1 = \text{орт. пр. } g \text{ } M_0$$

$$g: x = -\frac{p}{2}$$

$$M_1(-\frac{p}{2}, y_0)$$

$$t_0: y \cdot y_0 = p \cdot (x + x_0)$$

Ще докажем, че t_0 е височина (ъглополовяща и медиана) в $\triangle FM_0M_1$, т.е. ще док., че $t_0 \perp \overrightarrow{FM_1}$

Доказателство:

$$1. F(\frac{p}{2}, 0) \Rightarrow \overrightarrow{FM_1}(-p, y_0)$$

$$M_1(-\frac{p}{2}, y_0)$$

2. Общо уравнение на t_0 :

$$t_0: p \cdot x - y_0 \cdot y + p \cdot x_0 = 0 \Rightarrow A=p, B=-y_0, C=p \cdot x_0$$

$$t_0 \parallel \vec{t}_0(-B, A) \Rightarrow \vec{t}_0(y_0, p)$$

$$3. (\overrightarrow{FM_1} \cdot \vec{t}_0) = (-p) \cdot y_0 + y_0 \cdot p = 0 \Rightarrow t_0 \perp FM_1$$

